

Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Data: 10 lutego 2021
Znak sprawy: DDR-III.055.52.2021

Forum Darczyńców w Polsce

dotyczy: pismo z dnia 29 października 2020 r.

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na Państwa pismo dotyczące projektowanej instytucji fundacji rodzinnej, na wstępie chciałbym Państwu serdecznie podziękować za zgłaszane uwagi i czynny udział w pracach nad projektem, w tym w przeprowadzonych do tej pory roboczych spotkaniach.

Nowa instytucja jest projektowana na wzór zagranicznych fundacji rodzinnych i prywatnych. To narzędzie pozwalające zapewnić wielopokoleniową sukcesję, w szczególności w przedsiębiorstwach. Ułatwi też budowanie ładu rodzinnego i korporacyjnego, akumulowanie i ochronę polskiego kapitału, a także rozwój działalności inwestycyjnej. Przede wszystkim jednak zadaniem fundacji rodzinnej będzie gromadzenie i zarządzanie majątkiem przekazanym przez fundatora oraz zapewnianie środków dla wskazanych przez niego beneficjentów.

Po przeanalizowaniu przepisów dotyczących analogicznej instytucji w innych krajach, należy zauważyć, że każdorazowo jest ona nazywana fundacją rodzinną (np. Szwajcaria, Niemcy, Dania) albo fundacją prywatną (np. Austria, Japonia, Holandia). W niektórych systemach prawnych podmioty te funkcjonują obok fundacji ustanowionych dla realizacji celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, których polskim odpowiednikiem są instytucje powołane na podstawie *ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach*. Taka sytuacja ma miejsce przykładowo w Niemczech, czy też Danii, gdzie działają zarówno fundacje rodzinne, jak i fundacje dobroczynne.

Warto podkreślić, że w trakcie dokonywania analiz prawnoporównawczych, Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii nie otrzymało sygnałów, by funkcjonowanie fundacji rodzinnych negatywnie wpływało na wizerunek działalności dobroczynnej.

Nazwa „fundacja rodzinna” wydaje się być adekwatna do struktury organizacyjnej (podmiot posiadający majątek, który nie dzieli się na udziały) oraz celów jakie ma spełniać (zabezpieczenie majątku przed utratą i zarządzanie nim, a także przeznaczanie majątku i dochodów z tego majątku zgodnie z wolą fundatora osobom trzecim).

Istotna jest przy tym etymologia wyrazu „fundacja”. Wyraz ten pochodzi z języka łacińskiego („*funatio*” – złożenie, fundament i „*fundare*” – umocnić, utwierdzić, założyć fundament”, „*fundus*” – majątek, grunt, posiadłość). Od czasów starożytnych w prawie rzymskim (wiernie recypowanym w prawie polskim) oznaczał formę prawną, której istotę stanowi kapitał przeznaczony na określony cel i posiadający reguły dysponowania tym kapitałem, najczęściej na podstawie statutu. Pierwsze znane w prawie fundacje, były tworzone w celach prywatnych, rodzinnych. Znacznie później fundacje stały się podmiotami działającymi w celach publicznego pożytku.

Ponadto nawet w czasach dwudziestolecia międzywojennego w XX w., gdy na ziemiach polskich ugruntowane i powszechne byłyby już działalności dobroczynne, fundacje mogły być tworzone nie tylko dla tych działalności, ale także dla celów prywatnych, w praktyce głównie rodzinnych (*Dekret z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów był jednym z pierwszych aktów prawnych odrodzonego państwa polskiego*). Zerwanie z tradycją prawa polskiego, nawiązującego do prawa rzymskiego oraz odpowiadającego rozwiązaniom prawnym w innych krajach europejskich obowiązującym do dzisiaj, nastąpiło w warunkach powojennych.

Należy podkreślić, że ważnym bodźcem do rozpoczęcia prac nad nową instytucją były głosy interesariuszy, przede wszystkim środowiska polskich firm rodzinnych. Partnerzy społeczni zaznajomieni z regulacjami zagranicznymi, w swoich apelach również posługiwali się pojęciem „fundacji rodzinnej”.

Nazwa „fundacja rodzinna” nawiązuje do najświetniejszych tradycji prawnych. W wymiarze praktycznym zapewnia identyfikację tego podmiotu także dla osób korzystających lub rozważających skorzystanie z fundacji zagranicznych. Dla zapewnienia dostatecznego odróżnienia fundacji, oprócz dodatkowego oznaczenia „rodzinna”, zdecydowaliśmy się także uregulować tę instytucję w odrębnej ustawie i umieścić w odrębnym rejestrze.

Chciałbym również zapewnić, że nie jest intencją Ministerstwa, aby fundacje rodzinne promowały się w mediach albo poszukiwały zewnętrznego finansowania poprzez publiczne apele i reklamy. Co więcej, już funkcjonujące – choć zarejestrowane poza granicami kraju – fundacje rodzinne polskich przedsiębiorców, wedle najlepszej wiedzy resortu rozwoju, nie prowadzą takich działań.

Biorąc pod uwagę powyższe, a także liczne postulaty przedsiębiorców o wprowadzenie takiej instytucji pod tą konkretną nazwą „fundacji rodzinnej” do polskiego porządku prawnego, jako przedstawiciel wnioskodawcy, na tym etapie prac optuję za pozostawieniem wspomnianej nazwy. Jednocześnie uprzejmie informuję, że projekt ustawy o fundacji rodzinnej został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD 172. Deklaruję pełną otwartość na dalszą wymianę poglądów w tej materii w ramach uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania, które planowane są w najbliższym czasie.

Na zakończenie pragnę dodać, że zgodnie z założeniami projektu, do grona beneficjentów fundacji rodzinnych będą mogły należeć również organizacje pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dlatego też serdecznie zachęcam Państwa do udziału w zbliżających się konsultacjach publicznych, jako że projektowane rozwiązanie może stanowić dodatkowe źródło finansowania również dla fundacji.

Z poważaniem

z up. Ministra
Marek Niedużak
Podsekretarz Stanu

[podpisano elektronicznie]